

კედამცნია: სოლოლაკზე, ბაღის ქუჩაზე, მელიქიშვილის სახლში, № 43

კანტორა კედამცნიისა: მელიქიშვილის სტამბაში, ბანოვის ქუჩაზე.

ხელის-მოწერა: მიიღება კანტორაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типографіи. Въ редакціи газ. „Дრობა“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლისა—8 მან., ნახევარ წლისა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან., ერთის თვისა—1 მან.

ყოველ დღე სამუშაოს გარდა

დროება

ცალკე ნომერი ღირს შაუხათი

განცხადება: მიიღება ქართულის, რუსულის, სომხურის და სხვა-ენებზე. ფასი განცხადებისა: დიდკასო-ვებით ასოზე—1 კაპ., ასო შთაფრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ციცეროთი—5 კაპ., პატარა—4 კაპ.

კედამცნიას უფლება აქვს გაასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

ხელის-მოწერა გაზეთის

„დროებაზე“

რომელიც პირველი ივნისიდან ყოველ დღე გამოდის, შეიძლება მელიქიშვილის სტამბაში, ბანოვის ქუჩაზე, ნ. ამატურის სახლებში.

ფასი გაზეთისა ამ 1 ივნისიდან მომავალი წლის 1 იანვრამდე—5 მან.

ძალაქს გარეშე მცხოვრებთა გაზეთი ამ აღრესით უნდა დაიბარონ: ВЪ Типографіи. Въ редакціи газеты „Дრობа“.

უმორჩილესად ვთხოვთ ყველა ჩვენ ხელის-მოწერალს, რომელთაც გაზეთის ფული ჯერ სრულად არ შემოუბრუნიათ, გამოგზავნონ კედამცნიაში.

ვინც ივნისის განმავალობაში მთელი წლის ფულს არ წარმოადგენს, 1 ივლისიდან გაზეთი აღარ გაეგზავნება.

ამ თხოვნას ვუამოვრებთ აგრეთვე იმ ჩვენს აზნებებსაც, რომელთაც კედამცნიასთან თავიანთ ხელის-მოწერალბის ანგარიში ჯერ კიდევ განმორკვეული არა აქვთ.

ცალკე ნომერი

„დროებისა“ ისჯიდება:

პართანოვის წიგნის მალაზიაში (ძუკიის ხილზე, მირზოევის შენობაში)

გრიშუროვის წიგნის მალაზიაში (ძუკიის ხილთან, ზუბალოვის სახლში)

„სულთანის“ თამბაქოს მალაზიაში (სუღის ქვეშ).

„პარდანახის“ სარდაფში (სასახლის ქუჩაზე, პარჭურის ქრესტოში)

აზნაშროვის თამბაქოს მალაზიაში (ბუღვარზე)

გრიშოლოვის მალაზიაში („ძვეკაზის“ სასტ. ქვეშ, მირზოევის სახლებში)

ტელეგრაფები

ბაქოლის ველიდან

სტამბოლი, 8 (20) ივნის. ჰერცოგოვიჩის მხრიდან მომავალმა ოსმალოს ჯარის სარდალმა სულეიმან-ფაშამ დაამარცხა ჩეროგორიელები ოსტროვის

გასავალში და ახლა იმედი, რომ ის თავის ჯარით შეუერთდება ალი-საიბ-ფაშას, რომელიც ალბანიიდან აწვება ჩეროგორიას.

პლოუში, 7 ივნის. ჩეროგორიიდან მოვიდა ამბავი, რომ სულეიმან-ფაშამ, გაიკვლია გზა ნიკშიცისაკენ, გაანთავისუფლა ეს ციხე გარშემორტყემულ ჯარისაგან და იქ დაყენებულ ოსმალოს გარნიზონს სურსათი მიაწოდა.

ლონდონი, 8 (20) ივნის. რადგან ხმა დაადგეს, რომ ინგლისის მმართველობა 5 მილიონ გირანქა სტერლინგს ღმინანობის საჭიროებისათვის სესხულობს, ამის გამო ეს მმართველობა, აცხადებს, რომ იმას არა აქვს განზრახვა, რომ დაარღვიოს ნეიტრალიტეტი და ამ აღმოსავლეთის საქმეებში რაიმე დაახლოებული მონაწილეობა მიიღოს.

ფელტონი

თელავის დაუთხოვა

(„დროების“ კორესპ.)

ჭკუით განათლებულთ და შორს მხედველთ კაცებიდგან მოკიდებული, ვიდრე უკანასკნელ მუშა კაცამდინ, რომლის განუმორბელებლი ჰაზრი არის მხოლოდ მუშაობა, ამ ჟამად ერთბაშით ყველანი ამ აღმოსავლეთის ომებზედ ლაპარაკობენ. მაგრამ მე საჭიროთ არა ვრაც ვაფარძელო ლაპარაკი ახლანდელს ომიანობის მოქმედებაზედ შორის რუსეთისა, ოსმალეთის და ჩეროგორიისა, რადგანაც ეს შათი მოქმედება და მთლად შერობის სახელმწიფოების მოძრაობა და პოლიტიკური მდგომარეობა თითქმის ყველამ იცის და გაუკონიათ უჩემოთაც, და რადგანაც ამ ჟამად ღირსი ყურადღების მიქცევისა ყველასთვის არის არეულობა დიდო-ლეკებისა, ამის გამო მე ამ საგანზედ მოგახსენებთ ორიოდ სიტყვას დადგა პირველი რიცხვი ივნისის თვი-

სა და გვესტუმრნენ ახალ-ახალნი, ცხელ-ცხელნი ლაზათიანნი ჭორებიც, თუმცა ამ ჭორებში თითო ორორა მართლებიც ვრია. დასწყევლოს ღმერთმა, აპრილის პირველი რიცხვისა არ იყოს, რამდენი ჭორები სცოდნია ამ პირველ რიცხვებს-ვე!...

შათენდა თუ არა პირველი დღე ივნისისა, გავრცელდა ჩვენს ქანეთში ხმა, რომ მთლად ღლისტანი ამდგარო და მოდის ქანეთის გასაფუქებლად. დიდ-ძალი ლეკის ჯარი ცხენოსანი და ქვეითა დაბინავებულა შადორის ციხესთანაო (ოთხი ვერსია იმ ციხიდან ს. შილდამდინ); ამ ციხის ყარაულები და მეცხვარეები სულ დაუხოცნიათო, ცხვარი მთლად გაურეკნიათო, ციხე მთლად დაუწავთო, ციხიდან ჯარი ს. შილდას ჩამოვიდაო, აქ თან-და-თან ჯარი ემატებო და მოდიან ქანეთის გასაფუქებლათო.

აი ხმები, რომლებმაც ძრიელ შეაშინეს მთლად ქანეთის ხალხი. სოფლებში მცხოვრებთ მთლად დას-

ტოვეს სახლ-კარი და რაც მოასწრეს, გაიტაცეს და მთებში გაიქცნენ დასამალავად. თელავის ქალაქის მცხოვრებთ რაც მოასწრეს შეიტანეს თელავისეე გალავანში, შეცვივდნენ გულ-ხეთქებით შიგ და დაიწყეს ბაასი თუ როგორ გამაგრენენ აქ, რომ გადაანჩიუნონ თავიანთ თავი, ცოლშვილი და სარჩო საბადებელი. ამ ჰაზრით მონახოს თელავის მოქალაქეებმა მრეკლეს ხნის თოფები, რომლებიც ბებერა ბუღეებით იყენენ გაჭედილნი, და ისრეთი სითალხის ფერით იყენენ შიმოსილნი, რომ მნახველი მაშინვე იფიქრებდა: ეს თოფები ან მრეკლეს დროს მგლოვობნო და თავიანთ ძველებურს პატრონებსაო, რომლებიც ჯეროვის წესით ინახდნენ და ხმარობდნენ, და ან ახლანდელს დროს და მხედრებსაო!

ზალიდა დრო და ემატებოდა ჭორედა, რასაკვირველია, შიშიც ჩვენს თელავს და მხედრებს, რომლებმაც დაუწყეს პატივისცემა თოფ-იარაღს, მათ გაფაქი-

ოქის აზებუი

მისი აზიის ბრძოლის ველიდა

მრთს ბელგიურს გაზეთში იწერებინ, რომ რუსებს უნდათ ბათუმს გარემო კარგათ მოიღვან ფეხიო, რომ შემდეგ ერთსა და იმავე დროს ორის მხრით დაეცენო: ბინტრიშიდამ და შობულეთიდა, სადაც მოუსწრიათ კიდევ გზების გაყვანა და ხიდების გაკეთებო. ბარდა ამისა პრტანის გზიდამაც აქვსთ თურმე განზრახვა, რომ მივიდნენ ბათუმზე. პრტანიდამ ხშირათ გზენიან თურმე რუსები ლაზუტჩიკებს, რომ იქილამ მოყოლება ვიდრე მდ. ჩურუქ-სუმდინ ახლო-მახლო ადგილები დაათვალიერონო.

ინგლისურს გაზეთს „Daily Telegraph“-ს სწერენ ვენილამ, რომ რუსებს ბოლგარის მარტო დროებით დაჭერის განზრახვა კი არა აქვთ, არამედ უნდათო, რომ იქ უფრო დიდი ხნით მოიღვან ფეხიო. ამ ქამად პლოვმტში რუსებისა და ბოლგარიელებისაგან შემდგარი სადმინისტრაციო რამდენიმე პირია თურმე თავ-მოყრილი, რომელნიც მზათ არიან მსმალეთში მიჰყენენ რუსებს.

სტამბოლელი გაზეთები გვაცნობებენ,

სტამბა და გამშვენებას და იმათაც, რასაკვირვლია, იცვალეს ფერი. შეატყობდა კაცი, რომ ეს ორი ერთმანეთისთვის გამოსადეგი ამისთანა დროს ნიეთი ურიგდებოდნენ ერთმანეთს და შედიოდნენ მოქმედებაში აქამდინ ერთმანეთთან შემომწყრალნი:

შემდეგ რამდენისამე ხანისა გველირსა და დავინახეთ ჩვენი გულადი მოქალაქეები თავიანთ ტერტერებით თოფ-იარაღში ჩამსხდარნი, და, მოგეცათ ღვთის წყალობა, ესინი აგრიალეებდნენ თოფებს. აი მაშინ-ლა დაერწმუნდი და ეს ვთქვი: ახლა კი აღარა უშავს-რა ძახთსა-მეთქი! მსრეთ, შემდეგ შიშისა, სიმხიარულეში გაატარეს ეს პირველი რიცხვი იენისის თვისა ჩვენმა მოქალაქეებმა, და ჰსურდათ ჩქარა შეყროდნენ თავიანთ მტრებს პირ-და-პირ და იძახოდნენ: „სადა ხართ, ლეკებო! მოდით რალა, მნახე ვინა ვარ! მოგჭრა თავი და ხმაღზედ ავაცვა!“

ბათენდა მეორე დღე და გამოვიდნენ ვალაფნიდამ ჩვენი ვაჟკაცნი მხედარნი

რომ გამოჩენილი შობარტ-ფაშა თავის ესკადრიტა მარნიდამ გამოსულა იმ განზრახვით, რომ მდესას ყუმბარები დაუშინ-ას.

შარსი გარ-შემორტყმულია რუსის ჯარისაგან და, როგორც წარსულ „დროების“ ნომერში დაბეჭდილის ტელეგრამილამ ნახავდით, ამ თვის ხუთილამ ამ ციხისათვის ყუმბარების დაშენა დაუწყეიათ.

არ არის დედა-მიწაზე იმისთანა ციხე, რომელმანც გაუძლოს მტერს; თუ კი ის მტრის ჯარისაგან გარშემორტყმულია; არ შეუძლია გაძლება ამიტამ, რომ, გარ-შემორტყმული თუ არის, ადრე თუ გვიან, უეჭველია, იქ დამწყვედულ ჯარსა და მცხოვრებლებს სასმელსაჭმელი და საომარი მასალები (ტყეი-წამალი) შემოაკლდებათ და მაშინ იძულებული იქნებინ დაემორჩილნენ მტერს.

ამასვე ამბობენ შარსზედაც. მაგრამ მეორეს მხრით უცხო ქვეყნის გაზეთები იმასაც ამტკიცებენ, რომ შარსის ალება რუსებს იაფად არ დაუჯდებაო, რადგან ეს ციხე ჩინებულადს არი გამაგრებული და იქ დამწყვედული ჯარი თავ-განწირულად იომებს რუსების წინააღმდეგო.

ამბობენ აგრეთვე, რომ შარსის გარეშე ადგილებში, მიწაში ლაღუმები

და მოეფინენ ქუჩებში სახლების და საზოგადოდ ქალაქის გასაშინჯათ. ამ მოგზაურობაში და მიმოხილვაში, ახია, უნდა ყოფილიყო კაცი, რომ დევსომე-ბინა ყველა ის ახალ-ახალი და ფერად-ფერადი ჭორები, რომლებსაც ავრცელებდნენ ეს ვაჟკაცი: „ბაღმა სოფლები მთლად გაუფუჭებიათ, ტოღნიანის ბოლოს მომდგარა ლეკის ჯარი, გამოსვლას აპირებენ და პირდაპირ თელავში მოდიანო და სხვანი.“ ამასთანავე ეს ვაჟკაცი იძახდნენ: „მაშ აბა, ბიჭებო, შევიკრიფნეთ, წესიერება დავაწყოთ, ამოვიჩიოთ მოთავეები და დავხვდეთ მტერს! ბანა ჩვენ კაცები არა ვართ, ქუდი არა გვჭურავს?“

აი ამ მამაცურს ბაასში არიან ეს ჩვენი მხედრები და ამ დროს ერთი ვილაც ბაბრიელა დესეტნიკი, ხუმრობით თუ მოსატყუებლად ხალხისა, გამოიქცევა და დაიძახებს: „პრიქა მოვიდა ლეკის ჯარი! აი თელავის ბოლოში არიან! აი რიყეში შემოვიდა წინა წვერი! პრიქა

(მიწის ტორბედები) აჩის გაყვანილიო და რუსის სამხედრო მთავრობისთვის ჯარის დაყენების დროს დიდი სიფრთხილე ეჭირებაო...

პეტერბურლის გაზეთებში დაბეჭდილია მაცრიდამ (შარსის მახლობლად რუსის ბანაკილამ) მიღებული დეპეშა, რომ ამ იენისის პირველი რიცხვილამ ჩვენ დავიწყეთ შარსის გარშემო ციხის ასაღებად მუშაობა და ბატარეების გამართვაო. მსმალეებმა გამოიყვანეს არტილერია და ქვევითა ჯარი, რომ ჩვენთვის მუშაობა დაეშალათო, მაგრამ ჩვენმა არტილერიამ უკანვე დააბრუნა მსმალოს ჯარიო.

პრზრუმიდამ ინგლისურს გაზეთში „Standard“-ში იწერებინ:

„რუსების სამხედრო პლანი აქ არის განმეორება მოლტკეს 1870 წლის პლანისა: საღანლულის მთები წარმოადგენენ სედანს და პრზრუმი მსმალეებისთვის იმავე როლს დაიჭერს, რა როლიც 1870 წელს მეცს ეჭირა. სანიტარულის (ჯანმთელობის) მხრით მსმალოს არმია აქ ძალიან ცუდს მდგომარეობაშია. აქა-იქ გზებზე ხშირად შეხვდებით ხოლმე ჯარილამ გაშოქცეულ საღდათებს. ამბობენ, რომ ამ იენისის დამღვეამდი მთელი სომხეთი რუსების ხელში იქნე-

თავს უშველეთ!“ ამის თქმა და ჩვენი ვაჟკაცურად მამაცურად მოლაპარაკე და შეარალეებული მოქალაქეები ერთბაშათ გაღაენისკენ იგრიალეებენ: ზოგს ზუხლი მოეჭრება, ზოგი ხმას ვეღარ იღებს; ხოლო ერთს მამაცს კაცს კიდევ შერჩენოდა გული იმოდენად, რომ თვისის მხნობით და ყელში ხრიალით, ასე ეგონებოდა კაცს სული სძვრება საუკუნოთაო, კიდევ იძახდა: „ჯარი შემოვიდა, თავს უშველეთ! ბალავანში გაიქცით!“

თელავის მოქალაქეთაგან შედგენილი ჯარის გულოვნობას და ვაჟკაცობას სხვათა შორის გვიჩვენებს ერთი ამათგანის ამ დროსვე შემდეგი მოქმედება: მანამ ხალხი ზემოთ ნათქომის ბაბრიელა დესეტნიკის უბედურს ხმას გაიგონებდა, ერთმა შეიარალეულმა მოქალაქემ თურმე თოფი მაღალ ფეხზედ შეაყენა და შინჯავდა; ამ დროს უცებ მოესმის ამ მამაცს ზემოთნათქვამი ზარდასაცემი ხმა და ისიც, სხვათა შორის, მოკურცხლავს ციხისკენ, და თან იწყებს ცდას თოფი ქვემო ფეხ-

საქართველო

ლიზბი

ბაო. თუ აქ მსმალემა წააგეს საქმე, მხოლოდ სარდლებისა და ღენერლების წყალობით წააგებენ, რომელნიც ახლაც ისეთივე უნიჭონი არიან, როგორებიც 1855 წელს იყვნენ.“

მგვიბტეს ჯარი, რომელიც ამას წინათ მოსულა ალექსანდრიიდან სტამბოლს და რომელიც ახლა უკვე გამოგზავნილი იქნება ბრძოლის ველზე, სულ 6,000 კაცი არის თურმე. ამათ სარდლად დანიშნულა პრინცი ჰასანნი.

ევროპის ბრძოლის ველიდან

რუსულს ვახეთებში დაბეჭდილია შემდეგი ოფიციალური დეპეშა გამოგზავნილი ლუნაის არმიის მთავარ-სარდლის **დ. მ. ნიკოლოზ ნიკოლოზის** ძის შუროსისაგან:

„პ ლ ო ე შ ტ ი, ვ ი ე ნ ის ს. ამ უკანასკნელი დღეების განმავლობაში ყველაფერი კარგათ მიდის. შურევესთან და მლტენიტთან თითქმის მუდამ დღეს ზარბაზნების სროლა გვაქვს მსმალეთან, რომელნიც გაცხარებულად მაგრდებიან რუსიუკის ტურტუკაის, და ნიკოპოლის არე-მარებში. ჩვენ არაფერი ზიანი არა გვაქვს.“

„დღეს ხელაწიფე იმპერატორმა თავის მემკვიდრით ბუხარესტში წასვლა და იქ მთავარს ძარლთან ერთად სადილის მირთმევა ინება.“

სანამ მთავარი ძალა რუსეთის არმიისა ლუნაიაზე არ გადასულა, მანამ ევროპის

ბრძოლის ველიდან შესამჩნევ და მაინცა-და-მაინც ყურადღების ღირსს ამბებს არ უნდა მოველოდეთ ომიანობის თაობაზე. ამ ჟამად ლუნაის ერთისა და მეორე მხრით გაჩერებული მოწინააღმდეგე არმია მხოლოდ ძალას იგროვებენ და თავ-თავის პოზიციებს ამაგრებენ.

ხანდისხან რამდენიმე კაცი მსმალოს ჯარიდან, უფრო ჩერქეზები, გადადიან ლუნაის მარჯვენა ნაპირიდან მარცხენაზე (რუმინიაში), მოიტაცებენ იქიდან საქონელს, მწყემსებს ან ყარაულებს და მერე ისევ საჩქაროთ ჩაჯდებიან ნაევებში და გამოდიან, ამ გვარადვე იქცევიან ლუნაის მარცხენა მხრითაც რუმინელები და რუსები; ესენიც ხშირად მტრის შესაწუხებლად ანუ იმათი ბანაკისა და ადგილების დასაზვერავად გადადიან ლუნაის მარჯვენა ნაპირზე და რო შეიტყობენ რაც უნდათ, უკანვე საჩქაროთ ბრუნდებიან.

ამას გარდა ლუნაის გაღმა-გამოღმა ორივე მოწინააღმდეგენი სიმამრეებს აშენებენ, ბატარეებს მმართავენ და ამ მუშაობას უშლიან ხოლმე ერთმანეთს ზარბაზნებით.

მართი ნემენცური ვახეთის კორრესპონდენტი იწერება, რომ შედევთვალთიერე ძალაჭატში ლა იმის არე-მარეში დაბინავებული რუმინიის ჯარი და დავრწმუნდიო, რომ აქ ამჟამად 16,000 კაცი დგასო; ამაში 10,000 კარგათ დაიარაღებული და გაწრთენილები არიან და დანარჩენი კი, რადგან ახლად გამოუყვანიათ, ბრძოლის ველზე მაგდენათ ვერ გამოდებიანო.

* * * * *
ზასულ სამშაბათს ჩვენს ძალაქში შოთი-თფილისის რკინის გზით კიდევ ას-ერთი კაცი მოიყვანეს რიონისა და მნგურის ატრიადიდან დაჭრილი და ავათ-მყოფი სალდათები და აფიცრები და აქაურს სამხედრო ლაზარეთში დააწვიეს.

შესანიშნავია, რომ მომეტებული ნაწილი ტყვიით დაჭრილებისა ფეხში არიან ხოლმე დაჭრილები.

* * * * *
შუთასიდან გვწერენ, რომ, რადგან შუთასის უეზღში, აჭარის მთებს აქეთ, სოფ. ბაღდადის მახლობლად გადმოვიდნენ აჭარლები და მწყემსები და საქონელი წაიყვანეს და ერთი სოფელიც დაწვესო, ამის გამო ამ დღეებში შუთასის უეზღის უფროსი, თავის თანაშემწით წავიდა იქ, სოფლებში კაცები მოკრიბა და მთებზე ყარაულებად დააყენაო.

* * * * *
ახალციხის მხრიდან ამავე აჭარლებისაგან შიშიანობას იწერებინან; ამბობენ, რომ სანამ მ. მეფისოვი აქეთკენ იყო, ხიშიაშილი იმის პატივის-ცემითა და მორიგებით, როგორც იყო, აჩერებდა, იჭერდა აჭარლებსაო, უშლიდა იმათ ჩვენების შეწუხებასაო; მაგრამ ახლა, როცა მ. მეფისოვს რაღაც თანამდებობა მისცეს პრეტანისაკენ, ხაშიაშილი ისე გულ-მოდგინეთ აღარ იჭერს თავის აჭარლებსაო...

ზედ ჩამოუშვას, რომ არ ვაფარდეს და მტრის მაგიერ მეგობარი არ შემოაკედეს; მაგრამ ამ უბედურს, თავზარდაცემულს და შეშინებულს, ხელის თითები ისე დასდუნებოდა, რომ ქვევით ფეხზედ ვეღარ ჩამოუშვებს თოფს და სხვას ეხვეწება და ისინი იხწევენ მომავალის განსაცდელისაგან.

დინახა თუ არა ეს ამხედრებულნი მოქალაქენი ამისთანა მდგმოიარებაში თელავის ხალხმა, მოიგლიჯნენ მთლად და მირბოდნენ ზოგი გალავანში, ზოგი ტყეში და ზოგი არ იცოდნენ საით, თუცა მირბოდნენ. ამ შიშის გამო და ამ სირბილში ზოგმა დედა დაკარგა, ზოგმა დედებმა მაწოვარი ყმაწვილები დაკარგეს, ზოგს გული უღონდებოდათ და გზაში ეყარნენ მუხლმოჭრილები. ღმერთმა უშველოს თ. მ. ჭავჭავაძეს და მღვდელს ი. შ., თუ ესენი არ გამოსდგომოდნენ ამ შეშინებულს ხალხს, რომლებიც მირბოდნენ მთებისკენ და არ შეეგონებინათ, რომ ყველა ეს ამბავი ტყვილია და არ

დაებრუნებინათ, ბევრი მათგანი დაიღუპებოდა: ზოგი კლდეებზედ გაცვივდებოდნენ და ზოგს ნადირიც გააფუჭებდა. მართის სიტყვით, მე რომ ეს ამბავი ვნახე, ღმერთმა ამისთანა ამბავი ნუღარავის აჩვენოს. მე ვერც ტყუილ-უბრალოდ შეშინებული ხალხი არ მინახავს!

ზანა აქამდინაც მიახწია და ესეც დასუსტდა ძახეთის ხალხი? ზანა ის დროც ვნახე, რომ რამდენმა ასმა ლეკმა მთლად დააფთხო ჩვენი კახელნი, კახელნი, რომლებიც მცირედის მხედრობის რიცხვის დასობით ზარს სცემდნენ და ერთის შეტევით ლეწდნენ და სძლევდნენ ოთხკუთხივ ჩვენის მამულის, სჯულის და ქართველთ დაუშინებელთ მტერთა? ზანა მისთვის ვამპარტავნობდით აქამომდე ქართველები და განსაკუთრებით კახელები ჩვენის წარსულის დროს გულოვანი ვაჟკაცობითა, რომ ვნახამდით ამისთანა ჩვენს დაცემასა და დასუსტებასა? ამას როგორ ვიფიქრებდი,

რომ კარზედ მოგვედგომოდეს მტერი და ჩვენ კი მათ სახლებს უცლიდეთ გასაცარცველად და ვიმალებოდეთ უდაბურს ტყეებში?!

მჰ, მადლობა ღმერთსა, თურმე ჩარხი ყოფილა კაცის ბედი, ხან ერთი ფერსვი ყოფილა ზევით, ხან მეორე!

რადგანაც ერთსა და იგივე შედეგს ყოველთვის უძღვის წინ ერთი და იგივე პირობა და მოქმედება და რადგანაც უმიზეზოთ ქვეყანაზედ არა კეთდება-რა, ამისათვის ამ რამდენსამე ასის დილა-ღეკების არეულებასა და ამ ჩვენი ძახეთის ხალხის ასე დასუსტებასა და შეშინებას წინაუძღვით ბევრნაირნი მიზეზები და პირობები, რომლებსაც დაწვრილებით ავსწერ და ვაცნობებთ შემდეგში.

ი. შიუკოვი
თელავი, ივნისის 5-ს

* * * მრთს უბედურს შემთხვევას გვატყობინებენ ჩვენ მანგლისიდან:

არტანის ადგების დროს დაჭრილი ორი აფიცერი მოდიოდნენ თურმე ლელიენის გზაზე. იმ ალაგას, რომელსაც „მოკრია გორის“ ეძახიან, ამათ შემოხვდა გზაზე ქართველი ურმები, რომელთაც ტყვია-წამალი და სხვა სამხედრო მასალები მიჰქონდათ თურმე ზუმბრისაკენ. ზა ვიწრო იყო, ასე რომ დაჭრილ აფიცრებს თავისუფლად გარება არ შეეძლოთ; იმათ მოითხოვეს ურმები ჩამოეცალათ გზიდან და გაეჩერებინათ; წინა მეურმეებს იმწამსვე აესრულებინათ აფიცრების მოთხოვნა, მაგრამ უკანაებს ვერ გაეგოთ და ამის გამო ერთს ახალგაზდა მეურმესთან ხმა-მალლა ლაპარაკი მოუვიდათ; აფიცრების ბრძანებით დენსიკმა დაიჭირა თურმე ეს მეურმე და ბევრი სცემა. ეს ამბავი ვაიგონა ამ მეურმის მამამ, რომელიც იქვე მოშორებით იდგა თავის ურმებთან, მოვიდა, საცა შეიღოს სცემდნენ და მიეშველა. ამ დროს ერთმა აფიცრმა ამოიღო რევოლვერი, ესროლა გლეხს და იქვე მოჰკლა. მკვდარი გლეხი მანგლისს ჩამოუყვანიათ და საქმის თაობაზე გამოძიება დაუნიშნავთ.

* * * სურამიდან წელს ძალიან კარგ ამინდებს და მოსავალს იწერებიათ. მოხუცებულები ამბობენ, რომ თუ შემდეგ შიაც ამისთანა კარგი დღეები დადგო, დიდ სიუხვეს მოვესწრებით ჭირნახული-სასო და ჩვენი გლეხები ცოტა არ იყოს სულს მოიბრუნებნენ.

მაგრამ თვითონ სურამში კი ამ ჟა-

მად საშინელი სიძვირეა; განსაკუთრებით სახლები, რომლებიც ადრე ზაფხულობით ათ თუმნად ფასობდნენ, ახლა უკანასკნელ ოც-და-ათ თუმანზე ნაკლებ ვერ იშოვნითო.

უსსო ქვეყნები

საბერძნეთი

ბერლინის „ნაციონალურს ზაზეთში“ სწერენ ბთინიდან, რომ იქ ამ დღეებში ფორმალურად მოელოან საბერძნეთის მმართველობისაგან ოსმალეთის ომის გამოცხადებას. მეტი არ შეიძლება ისე იჩქაროს თურმე საბერძნეთი ომის გამოცხადებას, რადგან ეშინიანო, რომ, რაკი სადმე, აზიაში ან მეროპაში, რუსეთი კარგა დასამჩნევით დაამარცხებს ოსმალს, უმთავრესი სახელმწიფოები მოინდომებენ იმათ შერიგებასაო, ასე რომ ჩვენ ვერც კი მოვასწრებთ ჩვენი არსებობის გამოცხადებას. „სედაც რომ არ იყოს, ამდენი ხნის მოლოდინმა იმ ნაირ მდგომარეობაში ჩააყენა მთელი საბერძნეთის და ლევანტის ხალხიო, რომ მთავრობის დაუკითხავად ცოცხლად ჩაიდენნო. მეორეს მხრით იწერებიათ, რომ პორტას განზრახვა აქვს ფორმალურად მოჰკითხოს საბერძნეთის მმართველობასაო—თუ რა მიზეზია, ან რისთვის ემზადება ის ასე აჩქარებულათაო.

განსჯალებანი

ქალაქის გაგზომვისაგან

თფილისის ქალაქის გაგზომვა, ძვეკაზის ცხენების მოშენების სამაზრო გამგებლობის წინადადებით, გამოიხმობს ამ მდგომარე თვის 11 რიცხვისათვის მსურველთ, რომელნიც იჯარით იკისრე-

ბენ დოლისათვის(скачка)საჭირო შენობის აგებას. ამშენებლებს მიეცემათ უფლება: ისარგებლონ იმ მიწით, რომელიც შენობების შუაში (კრუგში) იქნება, გააკეთონ იქ ბუჩქები და აილონ ფასი როგორც საზოგადოებისათვის დანიშნულის ადგილებებისა, აგრეთვე ცხენების დასაყენებლად.

ვაჭრობა მხოლოდ ერთხელ იქნება. შურო დაწვრილებული პირობების ნახვა შეიძლება ქალაქის გამგეობაში ყოველ დღე დილის 10 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდინ. ვაჭრობა ქალაქი ჩრევისაგან იქნება დამტკიცებული. (3-3)

ქალაქის გაგზომვისაგან

ქალაქის გაგზომვა საყოველთაოდ აცხადებს, რომ თავის 9 მაისის სხლამაზედ გადაწყვიტა: დასაფასებელი ხარჯის უამოტანისათვის დაიდვას ვადა 1 თებერვალი და 1 აგვისტო და ამასთანავე ლგოტის 15 დღე; ვინც თავის დროზე არ შემოიტანს ამ ხსენებულს ხარჯს, გადახდება ჯარიმა 10 თვეში; ეს ჯარიმა ითვლება, დასაფარებელი გადასახადის პირველ ნახევრის შემოუტანლობისათვის, 1 თებერვლიდან და, ამავე გადასახადის მეორე ნახევრის შემოუტანლობისათვის, 1 აგვისტოდამ. (3-2)

ვისაც ეჭირება კაცო, რომელმანც იცის ბუხ და ლტერიის ან გარეში, კანტორის გამგეობა ანუ ვისაც უნდა საანგარიშო ანუ სხვა რაიმე საქმის გამგებელი, შეუძლიან მიმართოს „დროების“ რედაქციაში.

რ.პ. ზნა.	დილა.	საღამ.	II კ.	III კ.	ტელეგრაფი	მ. კაპ	ბირჟა	მან. კაპ	გაზანდა	კაპ	კაპ
თფილისი	9 21	5 18			მ.ცი სიტყვა თფილისიდან:		პეტერბურგი, 8 ივნისს		თფილისი, 10 ივნისს		
მცხეთა	10 11	6 27	68	38	შუთაისს, შოთს	1	მრთი მანეთი ღირს:		შქვ. თფ. ზანჯისა, უო.	1 25	
ბორი	11 58	9 43	2 40	1 23	ზორს, ლუშეთს, სიღნახს	50	ლონდონში 3 1/2 პენსი.	78	შქვილი წითელი.	1	
ხაშური	1 29	11 57	3 92	2 18	როსტოვს ოდესას მოსკოვს	2	პარიჟში 271 სანტიმი.	81	ქერი ფუთი.	70	
სურამი	1 44		4 42	2 46	პეტერბურგს, პარშავას	2	მსკონტი(სარგებლობისფასი)	7 1/2	ბაბა ქრევისა, ფუთი	5 80	
შვირილა	5 49		5 81	3 23	ოსმალეთში, შვეიცარიაში	3	ბანკის ბილეთი 5%	94	— ამერიკისა, ფუთი.	7	
რიონი	6 47		6 75	3 75	იტალიაში და საფრანგეთში.	3 50	მოგებიანი(პირველისესხი)	208	ბაბენტილი ბაბა ფთ	7 70	
სამტრედია	7 41		7 73	4 29	ინგლისში.	3 75	მოგებიანი (მეორე სესხი)	201 50	მატყელი თუშური ფთ.	3	
ახ.-სენაკი			8 57	4 76	უოშბა		ბირაოს ფურცლები:		— თრაქიმისა ფთ.	2 60	
შოთი	9 40		9 75	5 42	ა) თფილისიდან: სამზღვარ გარეთ, შუთაისს, რუსეთს — ყოველ დღე		თფილ. საზნ. ბანკისა.		პბრეშუმი ნუბური სტ.	5 50	
შოთი	9 13				კვირას გ.რდა. ზუგდ. ორშ. და სამშ.		ხერსონის ბანკის (5 1/2)	83	ქონი, ფუთი.	6 20	
ახ.-სენაკი			1 18	66	მ.ზურ. — პარასკ. და ორშ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.		მოსკოვის (5%)	90 50	ქონის სანთელი ფუთი.	8	
სამტრედია	11 16		2 6	1 14	ბ) შუთაისიდან:		ბქციები:		სტეპარნის სანთელი, ფ.	12 20	
რიონი	12 13		3 4	1 69	თფილისისა და შოთისაკენ — ყოველ		ოდესის სავაჭრო ბანკის	158	— ცხვრისა, ლიტრა	72	
შვირილა	1 18	ლაშე	3 98	2 21	დღე, კვირას გარდა. მ.ზურგეთს — ორშ. და პარასკ.		შოთი-თფილ. რკინ. გზის		სპირტი, გრადუზი	12	
სურამი	5 12	1 10	5 33	2 96	წიგნის გაგზავნა რუსეთში და სამზღვარ გარეთ:		შავი ზღვის ცეცხ. ჯემების	465	შაქარი, ბროც. ფუთი	8	
ხაშური	5 39	1 37	5 84	3 24	ლია წიგნის	4	ძვეკაზის და მერკურის.	203	— ფხვნილი ფუთი.	8 20	
ბორი	7 5	4 8	7 36	4 9	დამკვიდრის (სამი მისხალი)	8	პირვ. საზღვევ. საზოგ.	735 50	შავა გრვალის, ფუთი.	28	
მცხეთა	8 50	6 59	9 85	4			პეტერბ. საზღვევ. საზ.	235 50	ხეთი ქუთჯუთისა ფუთ.	9	
თფილისი	9 31	7 56	9 75	5 42			მოსკოვის საზღვევ. საზ.	268	მქრო 1/2 იმპერიალი.	7 70	